

BIROUL PREVENIRE MARGINALIZARE SOCIALĂ

Informare

Privind: prezentarea intervenției de urgență în cazurile de violență domestică, conform Legii nr.217/2003, republicată, cu modificările și completările ulterioare, privind prevenirea și combaterea violenței domestice

Violența domestică este una dintre cele mai răspândite încălcări ale drepturilor omului.

După anii 2000 s-au făcut primii pași în ceea ce privește crearea unui cadru legislativ și instituțional pentru combaterea violenței domestice, respectiv ratificarea Convenției de la Istanbul, ordinul de protecție provizoriu, ordinul de protecție emis de instanță sau brățările electronice pentru agresori.

În acest context a fost lansată și aplicația Bright Sky RO, un instrument digital gratuit, disponibil în App Store și Google Play Store, în limbile română, engleză și maghiară, care oferă informații persoanelor aflate într-o relație abuzivă sau sunt îngrijorate pentru o persoană cunoscută aflată într-o astfel de situație.

Aplicația Bright Sky conține de asemenea, o bază de date cu serviciile de asistență, astfel încât utilizatorul să poată lua legătura cu cel mai apropiat serviciu disponibil din zonă.

Meniul aplicației conține și informații/explicații referitoare la cauzele și consecințele violenței domestice, planul de siguranță și prevederile legale care o pot proteja pe victimă, precum și măsurile care pot fi adoptate pentru creșterea siguranței în mediul online.

Pentru ca potențialele victime să înțeleagă mai bine formele de manifestare ale violenței de gen, sunt descrise acțiunile agresorului/abuzatorului, sunt combătute prejudecățile și miturile, iar utilizatorul își poate evalua siguranța personală în cadrul relației prin simpla completare a unui formular electronic.

Sunt prezentate și informații/sfaturi utile legate de hărțuire și de consimțământ în relațiile sexuale, prezentându-se și tipurile de comportament abuziv afișate cel mai frecvent în relațiile intime.

Din anul 2023, aplicația conține și informații despre fenomenul traficului de persoane.

Menționăm că, o parte din aceste resurse se găsesc și pe site-ul Poliției Române, la secțiunea Prevenire/Violență domestică și pot fi accesate direct din aplicație.

Relațiile de cuplu funcționale au la bază parteneriatul și colaborarea partenerilor în ceea ce privește stabilirea valorilor comune, administrarea aspectelor de natură socială, emoțională și economică a vieții lor.

Relațiile disfuncționale au la bază lipsa de colaborare a partenerilor în procesul de luare a deciziilor, manifestare violentă în rezolvarea contradicțiilor, critica și pot avea la bază controlul exercitat de către unul din parteneri asupra celuilalt.

Legea nr. 217/22.05.2003, pentru prevenirea și combaterea violenței domestice, cu modificările și completările aduse de Legea nr.174/13.07.2018 reprezintă legea cadru care reglementează violența domestică. Prin Ordinul nr.2525/07.12.2018, s-a aprobat Procedura de intervenție de urgență în cazurile de violență domestică.

Cazurile de violență domestice pot fi semnalate atât la numărul de urgență 112, la linia telefonică gratuită pentru ajutor specializat 0800 500 333 pusă la dispoziție de Agenția Națională pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați, precum și la Direcția de Asistență Socială Brăila, la numărul de telefon 0764988272.

Violența domestică înseamnă orice inacțiune sau acțiune intenționată de violență fizică, sexuală, psihologică, economică, socială sau spirituală care se produce în mediul familial sau domestic ori între soți sau foști soți, precum și între actuali sau foști parteneri, indiferent dacă agresorul locuiește sau a locuit împreună cu victima.

Violența domestică se manifestă sub următoarele forme:

a) violența verbală - adresarea printr-un limbaj jignitor, brutal, precum utilizarea de insulte, amenințări, cuvinte și expresii degradante sau umilitoare;

b) violența psihologică - impunerea voinței sau a controlului personal, provocarea de stări de tensiune și de suferință psihică în orice mod și prin orice mijloace, prin amenințare verbală sau în orice altă modalitate, șantaj, violență demonstrativă asupra obiectelor și animalelor, afișare ostentativă a armelor, neglijare, controlul vieții personale, acte de gelozie, constrângerile de orice fel, urmărirea fără drept, supravegherea locuinței, a locului de muncă sau a altor locuri frecventate de victimă, efectuarea de apeluri telefonice sau alte tipuri de comunicări prin mijloace de transmitere la distanță, care prin frecvență, conținut sau momentul în care sunt emise creează temere, precum și alte acțiuni cu efect similar;

c) violența fizică - vătămarea corporală ori a sănătății prin lovire, îmbrâncire, trântire, tragere de păr, înțepare, tăiere, ardere, strangulare, mușcare, în orice formă și de orice intensitate, inclusiv mascate ca fiind rezultatul unor accidente, prin otrăvire, intoxicare, precum și alte acțiuni cu efect similar, supunerea la eforturi fizice epuizante sau la activități cu grad mare de risc pentru viață sau sănătate și integritate corporală, altele decât cele de la lit. e);

d) violența sexuală - agresiune sexuală, impunere de acte degradante, hărțuire, intimidare, manipulare, brutalitate în vederea întreținerii unor relații sexuale forțate, viol conjugal;

e) violența economică - interzicerea activității profesionale, privare de mijloace economice, inclusiv lipsire de mijloace de existență primară, cum ar fi hrană, medicamente, obiecte de primă necesitate, acțiunea de sustragere intenționată a bunurilor persoanei, interzicerea dreptului de a poseda, folosi și dispune de bunurile comune, control inechitabil asupra bunurilor și resurselor comune, refuzul de a susține familia, impunerea de munci grele și nocive în detrimentul sănătății, inclusiv unui membru de familie minor, precum și alte acțiuni cu efect similar;

f) violența socială - impunerea izolării persoanei de familie, de comunitate și de prieteni, interzicerea frecventării instituției de învățământ sau a locului de muncă, interzicerea/limitarea realizării profesionale, impunerea izolării, inclusiv în locuința comună, privarea de acces în spațiul de locuit, deposedarea de acte de identitate, privare intenționată de acces la informație, precum și alte acțiuni cu efect similar;

g) violența spirituală - subestimarea sau diminuarea importanței satisfacerii necesităților moral-spirituale prin interzicere, limitare, ridiculizare, penalizare a aspirațiilor membrilor de familie, a accesului la valorile culturale, etnice, lingvistice ori religioase, interzicerea dreptului de a vorbi în limba maternă și de a învăța copiii să vorbească în limba maternă, impunerea aderării la credințe și practici spirituale și religioase inacceptabile, precum și alte acțiuni cu efect similar sau cu repercusiuni similare;

h) violența cibernetică - hărțuire online, mesaje online instigatoare la ură pe bază de gen, urmărire online, amenințări online, publicarea nonconsensuală de informații și conținut grafic intim, accesul ilegal de interceptare a comunicațiilor și datelor private și orice altă formă de utilizare abuzivă a tehnologiei informației și a comunicațiilor prin intermediul calculatoarelor, telefoanelor mobile inteligente sau altor dispozitive similare care folosesc telecomunicațiile sau se pot conecta la internet și pot transmite și utiliza platformele sociale sau de e-mail, cu scopul de a face de rușine, umili, speria, amenința, reduce la tăcere victima.

În sensul prezentei legi, prin **membru de familie** se înțelege:

a) ascendenții și descendenții, frații și surorile, soții și copiii acestora, precum și persoanele devenite rude prin adopție, potrivit legii;

b) soțul/soția și/sau fostul soț/fosta soție; frații, părinții și copiii din alte relații ai soțului/soției sau ai fostului soț/fostei soții;

c) persoanele care au stabilit relații asemănătoare aceloră dintre soți sau dintre părinți și copii, actuali sau foști parteneri, indiferent dacă acestea au locuit sau nu cu agresorul, ascendenții și descendenții partenerei/partenerului, precum și frații și surorile acestora;

d) tutorele sau altă persoană care exercită în fapt ori în drept drepturile față de persoana copilului;

e) reprezentantul legal sau altă persoană care îngrijește persoana cu boală psihică, dizabilitate intelectuală ori handicap fizic, cu excepția celor care îndeplinesc aceste atribuții în exercitarea sarcinilor profesionale.

Conform art.7 din Legea 217/2003, „autoritățile administrației centrale și locale au obligația să ia măsurile necesare pentru prevenirea violenței domestice, pentru preîntâmpinarea unor situații de încălcare repetată a drepturilor fundamentale ale victimelor violenței domestice, inclusiv prin furnizarea de informații și programe de educație despre modalitățile în care se pot preveni, evita, recunoaște și raporta cazurile de violență.”

Conform prevederilor art. 35¹ alin. (1) din Legea nr.217/2003, Direcția de Asistență Socială asigură intervenția de urgență în cazurile de violență domestică, prin intermediul unei **echipe mobile**.

Echipa mobilă a fost constituită prin HCLM 121/2019 și este formată din reprezentanți ai Direcției de Asistență Socială și ai Poliției Locale.

Potrivit prevederilor art.5 din Ordinul nr.2525/2018, „Echipa mobilă se deplasează la fața locului în maximum 90 de minute de la momentul semnalării efectuate de către organele de poliție”.

Echipa mobilă are rol de verificare a semnalărilor, de evaluare inițială și de realizare a demersurilor necesare pentru depășirea riscului imediat, constând în: transport la unitatea sanitară cea mai apropiată în situația în care victima necesită îngrijiri medicale, sesizarea organelor de cercetare penală, sesizarea organelor competente pentru emiterea unui ordin de protecție provizoriu, informare și consiliere, precum și găzduirea în centre rezidențiale adecvate nevoilor pentru victime și agresori.

Primirea victimelor în locuințele protejate se face numai în cazuri de urgență, atunci când izolarea victimei de agresor se impune ca măsură de protecție. Locația acestora este secretă.

Ordinul de protecție provizoriu

Ordinul de protecție provizoriu se emite de către organele de poliție care, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, constată că există un risc iminent ca viața, integritatea fizică ori libertatea unei persoane să fie pusă în pericol printr-un act de violență domestică, în scopul diminuării acestui risc.

În cazul în care, ca urmare a evaluării situației de fapt, se constată că sunt întrunite condițiile pentru emiterea ordinului de protecție provizoriu, polițiștii emit pe loc ordinul de protecție provizoriu.

În cazul în care, ca urmare a evaluării situației de fapt, se constată că nu sunt întrunite condițiile pentru emiterea ordinului de protecție provizoriu, polițiștii au obligația de a informa persoanele care susțin că sunt victime ale violenței domestice cu privire la posibilitatea formulării unei cereri pentru emiterea unui ordin de protecție potrivit și de a pune la dispoziția acestora formularul de cerere.

Ordinul de protecție se semnează în mod obligatoriu de către polițistul care îl emite.

Prin ordinul de protecție provizoriu se dispun, pentru o perioadă de 5 zile, **una ori mai multe măsuri de protecție**, apte să contribuie la diminuarea riscului iminent constatat, dintre următoarele obligații sau interdicții:

- a) evacuarea temporară a agresorului din locuința comună, indiferent dacă acesta este titularul dreptului de proprietate;
- b) reintegrarea victimei și, după caz, a copiilor în locuința comună;
- c) obligarea agresorului la păstrarea unei distanțe minime determinate față de victimă, față de membrii familiei acesteia, ori față de reședința, locul de muncă sau unitatea de învățământ a persoanei protejate;
- d) obligarea agresorului de a purta permanent un sistem electronic de supraveghere;
- e) obligarea agresorului de a preda poliției armele deținute.

Dacă prin ordinul provizoriu de protecție s-a luat măsura evacuării temporare a agresorului, iar acesta nu are asigurată cazarea din altă sursă, i se va asigura de îndată informarea și orientarea, la cererea sa, către centrele rezidențiale care oferă cazare pentru persoanele fără adăpost sau adăposturile de noapte, gestionate de autoritățile administrației publice locale, sau orice alt loc adecvat. În situația în care agresorul solicită cazarea într-un centru rezidențial din categoria celor menționate mai sus, acesta va fi orientat și condus de îndată către centrele rezidențiale gestionate de autoritățile administrației publice locale sau, după caz, către alte centre sociale adecvate de către echipa mobilă.

În cazul în care agresorul nu dorește să beneficieze de cazarea pusă la dispoziție și optează să locuiască la o rudă sau la orice altă persoană, i se va solicita să dea o declarație privind adresa la care va locui și persoana care îi va asigura cazarea. În cazul în care agresorul refuză să dea respectiva declarație, se va consemna acest fapt în procesul-verbal întocmit de către organele de poliție.

